

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет романо-германської філології

ПРОГРАМА

Кваліфікаційний екзамен з французької мови

спеціальність 035 ФІЛОЛОГІЯ
рівень вищої освіти ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)
спеціалізація 035.041 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
(переклад включно) – перша англійська

Київ – 2025

Розробники:

Зверева Марина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології

Білик Катерина Миколаївна, гарант програми, доктор філософії, доцент романської філології

Копитіна Анастасія Сергіївна, доктор філософії, доцент кафедри романської філології

Програму розглянуто і затверджено на засіданні
Вченої ради факультету романо-германської філології
Протокол від 18 березня 2025 р., № 3

Голова Вченої ради Валентина ЯКУБА

Затверджено на засіданні кафедри
романської філології
протокол № 2 від 25 лютого 2025р.

Завідувач кафедри Анастасія КОПИТІНА

ЗМІСТ

<u>ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА</u>	4
<u>ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО АТЕСТАЦІЇ</u>	4
<u>Процедура кваліфікаційного екзамену</u>	5
<u>Загальний зміст кваліфікаційного екзамену</u>	5
<u>Організація і робота кваліфікаційної комісії</u>	6
<u>ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ</u>	6
<u>Дисципліни, що виносяться на кваліфікаційний екзамен</u>	6
<u>Процедура проведення екзамену</u>	6
<u>Зразок практичного завдання</u>	6
<u>КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ</u>	7
<u>Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на кваліфікаційний екзамен</u>	8
<u>Практика усного та писемного мовлення (французької мови)</u>	9
<u>Практичний курс перекладу другої іноземної мови</u>	10
<u>Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови</u>	13
<u>Документи про освіту та кваліфікацію</u>	14
<u>СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підсумкова атестація студентів включає перевірку й оцінку мовної підготовки студентів-філологів спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ, освітній рівень ПЕРШИЙ (бакалаврський), освітня програма МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська), спеціалізація 035.041 GERMANСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно), перша – англійська з другої іноземної мови, і проводиться у формі екзамену. Для його проведення створюється екзаменаційна комісія у складі голови, членів комісії та екзаменаторів. Комісія створюється щорічно і діє протягом календарного року.

Мета кваліфікаційного екзамену полягає у перевірці сформованості мовної, мовленнєвої, лінгвістичної та соціокультурної компетентностей, а також визначення рівня готовності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня до здійснення професійних функцій філолога, фахівця з другої (французької) іноземної мови.

До складання кваліфікаційного екзамену допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану. Завдання підібрані та сформульовані на основі фахових компетентностей, що сформувалися у процесі вивчення основних предметів вибіркового блоку «Друга іноземна мова (французька)»:

ЗК 9, 10, 11; ФК 5, 8, 9, 11-16, 18, а також досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН- 10, 11, 17, 18, 20, 22.

Загальні компетентності:

ЗК9 - Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові компетентності (ФК):

ФК2 -Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК8 - Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10 - Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК13 - Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними,граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК14 - Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК15 - Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;

ФК16 - Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

А також досягнення таких програмних результатів навчання:

ПРН- 10 - Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-12 - Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-15 - Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-17 - Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН-20 - Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестація випускників здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної програми. Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених спеціальністю 035 ФІЛОЛОГІЯ, освітній рівень ПЕРШИЙ (бакалаврський), освітня програма МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська), спеціалізація 035.041 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно), перша – англійська з використанням методів комплексної діагностики. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

Атестація якості підготовки бакалавра щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам освітньої програми здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову та склад ЕК затверджує Вчена рада Університету, як зазначено в Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в університеті Грінченка (редакція 2023 року).

Процедура кваліфікаційного екзамену

До початку екзаменів на основі узагальнених завдань випускові кафедри розробляють зміст, критерії, вимоги до екзамену, оформлені у вигляді програми кваліфікаційного екзамену, підбирають та укладають матеріали, створюють екзаменаційні білети. Кваліфікаційний екзамен бакалаври складають за розробленими і затвердженими екзаменаційними матеріалами, які спрямовані на виявлення у студентів вміння застосовувати інтегровані знання вивченого матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Екзамен проводиться французькою мовою. Під час відповіді студента помилки й неточності не виправляються, при цьому недоліки, неточності й змістовні лакуни відповіді кожного студента заносяться до протоколу. Усі члени комісії слухають і оцінюють кожного студента, ведуть індивідуальний протокол, задають додаткові, уточнюючі й перевіірочні питання. Після завершення своєї відповіді студент може залишитися й слухати відповіді інших, або піти з аудиторії та чекати оголошення результатів екзамену.

Після відповіді останнього студента, комісія радиться щодо оцінювання кожного студента на основі індивідуально виставлених рейтингів по кожному компоненту відповіді, використовуючи власні протоколи й нотатки. У разі суперечливих оцінок від різних екзаменаторів голова Екзаменаційної комісії має два голоси та приймає остаточне рішення щодо конкретної суперечливої ситуації. Екзамен закінчується оголошенням фінального рейтингу кожного студента.

Загальний зміст кваліфікаційного екзамену

На екзамені студенти повинні продемонструвати вільне володіння другою іноземною мовою в обсязі програмних вимог рівня B2-C1. Компетентнісні вимоги до цього рівня володіння мовою такі:

- Студент може розуміти широкий спектр достатньо складних та об'ємних текстів і розпізнавати імпліцитне значення.
- Може висловлюватись швидко і спонтанно без помітних утруднень, пов'язаних з пошуком засобів вираження.
- Може ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та роботі.
- Може чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, засобами зв'язності та дискурсивними маркерами висловлювання.

Студенти повинні також володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами другої іноземної мови, вміти правильно реалізовувати цю норму в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях.

Організація і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – атестаційних і кваліфікаційних екзаменів та діє протягом календарного року. До складу комісії входять викладачі випускових та профільних кафедр, провідні фахівці галузі, які викладають фахові предмети на цій спеціальності. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання кваліфікаційного екзамену;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу. Звіти голів ЕК і результати атестації обговорюються на засіданні Вченої ради факультету.

Зразок екзаменаційного білету

У білеті, містяться завдання, які студент має виконати, опрацювавши матеріали, що закріплені за цим номером білета, маючи до 30 хвилин на підготовку до відповіді.

Білет № 1

Lisez le texte et préparez-vous

- lire à haute voix et traduire la partie soulignée ;
- rapporter le texte complet ;
- commenter le phénomène grammatical accentué;
- préparez-vous à répondre à des questions sur les événements et les idées du texte donné, exprimez votre impression ou votre opinion concernant les thèmes du texte.

Разом із білетом студент отримує картку з текстом, що підлягає опрацюванню, переказу, перекладу й аналізу. Тексти мають однаковий обсяг (до 3 000 знаків), беруться із творів художньої літератури та пов'язані з тими завданнями, які вказано в білеті. Таким чином, опрацювання цього тексту дозволяє оцінити сформованість усіх професійних компетентностей.

Зразок тексту:

UN NOUVEAU PROJET POUR LE PALAIS DE LA DÉCOUVERTE OUVERT AUX ENJEUX DE LA SCIENCE ET DE LA RECHERCHE

Le Grand Palais est un monument emblématique depuis sa construction pour l'Exposition Universelle de 1900. Dès l'origine, il n'a eu de cesse de se mettre au service de l'excellence française, de ses artistes, de ses créateurs, de ses entreprises, de ses territoires. Monument républicain, il s'est attaché tout au long de son histoire à faire découvrir l'art à un large public et, depuis 1937, la culture scientifique, avec l'arrivée du Palais de la découverte.

Un siècle après sa création, le Grand Palais va entrer en 2021 dans une nouvelle phase de son histoire grâce à de grands travaux de restauration et d'aménagement. L'État mobilise, pour soutenir ce projet d'intérêt national, des crédits budgétaires du Ministère de la Culture ainsi que des dotations du Grand Plan d'investissement. Le projet de restauration prévoit la remise en valeur des décors 1900 comme les mosaïques, les dalles de verre, les plafonds verriers encore en place mais cachés sous les moquettes ou des faux plafonds. Il est prévu la restitution à l'identique et dans les règles de l'art des décors disparus. L'offre du Palais 2024 obéira à quelques principes simples, tirés de l'expérience acquise au fil du temps. Il s'agira de renforcer les concepts à l'origine du Palais de la découverte en disposant d'un lieu qui mette les citoyens en contact avec les sciences fondamentales. L'objectif sera aussi de refléter les caractéristiques contemporaines de la science en incluant les développements récents et les nouveaux champs scientifiques, de montrer la puissance des approches transdisciplinaires dans la recherche contemporaine. Le Palais de la découverte sera consacré à la science prise globalement, donc à l'action de découvrir plutôt qu'à la présentation de découvertes réalisées par d'autres dans le passé. La muséographie du Palais de la découverte devra être à la hauteur des contenus scientifiques qui sont les siens : contemporaine, innovante, en perpétuelle transformation. Il est envisagé de créer une "machine à expériences" qui comprendra des éléments d'émerveillement allant des exposés emblématiques à une salle d'immersion où l'on pourra faire disparaître les murs de l'institution et, par exemple, vivre en direct une opération chirurgicale, une exploration sous-marine, ou un voyage dans une navette spatiale. Les présentations seront renouvelées régulièrement afin de rendre compte des nouvelles questions scientifiques qui émergeront année après année.

Evénements/scienceactualités.fr

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

При виставленні підсумкової оцінки за екзамен усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен вид роботи оцінюється за шкалою ECTS («А», «В», «С», «D», «Е», «F»). Кожен екзаменатор веде протокол оцінювання, робить нотатки помилок студента під час усної відповіді та підраховує бали за кожен компонент білета. Під час відповіді екзаменатори не зобов'язані вказувати на мовні й мовленнєві помилки студента, але можуть виправляти ті

помилки, які унеможливають успішну відповідь. Після відповідей студентів екзаменаційна комісія зводить до середнього арифметичного індивідуальні бали кожного члена комісії та виводить загальний рейтинг за відповіді на усі завдання. Оцінка за екзамен є колегіальним рішенням усіх членів на підставі обчислених рейтингів.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Стобаль на шкала	Рейтинг	Критерії оцінювання
90-100	А	Відмінний рейтинг має студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмного матеріалу, демонструє повне розуміння тексту; логічно викладає зміст прочитаного з доцільним використанням мовних засобів, вільно володіє ідіоматикою, фонетично правильним мовленням, не допускає у відповіді грубих помилок; допускається до 4 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які не впливають на розуміння висловлювання.
82-89	В	Відповідь студента демонструє всебічні, систематичні й глибокі знання програмного матеріалу, вільне володіння спеціальною термінологією, матеріал викладено послідовно, із застосуванням теоретичних знань з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; допускається до 6 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які частково впливають на розуміння висловлювання
75-81	С	Студент демонструє повне розуміння тексту; логічно викладає зміст прочитаного з доцільним використанням мовних засобів, вільно володіє ідіоматикою, фонетично правильним мовленням, не допускає у відповіді грубих помилок; допускається до 8 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які частково впливають на розуміння висловлювання.
69-74	D	Студент в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі під час виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології, допускається до 10 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які суттєво впливають на розуміння висловлювання
60-68	Е	Студент коротко, схематично, але в основному правильно відповідає на питання; викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі під час виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології, неправильно і недоцільно вживає одноманітні лексичні одиниці та граматичні структури, допускається до 12 лексико-граматичних, стилістичних та фонетичних помилок, які суттєво впливають на розуміння висловлювання

1-59	F	Незадовільний рейтинг отримує студент, який не може розкрити основний зміст питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі лексичні та граматичні помилки, які унеможливають розуміння та спотворюють зміст.
------	---	--

ОРИЄНТОВНІ ПИТАННЯ, ВИНЕСЕНІ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Лексична компонента:

I. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми.
- Характер людини.
- Здоровий спосіб життя.
- Світ захоплень. Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети. Плани на майбутнє, вибір професії.
- Значення спорту в нашому житті.
- Проблема людських стосунків.
- Обов'язки та права людини.

II. Публічна сфера

- Навколишнє середовище.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та Франції.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Науково-технічний прогрес.
- Франція у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та Франції.
- Традиції та звичаї в Україні та Франції.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та Франції.

III. Освітня сфера

- Освіта, навчання, виховання.
- Університетське життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та Франції.
- Іноземні мови у житті людини.
- Навчання за кордоном

Граматична компонента:

Іменник. Функції іменників у реченні. Іменники власні, загальні, прості, складні, зачислювані, незчислювані, із значенням конкретності, абстрактності.

Рід іменників. Утворення жіночого роду іменників, що означають живих істот.

Число іменників. Утворення множини іменників. Множина власних імен. Іменники, що вживаються лише у множині.

Прикметник. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Вживання відносних, вказівних, присвійних займенників.

Дієслово. Основні форми дієслів. Дієслівне управління. Перехідні, неперехідні. Займенникові дієслова.

Використання та формування теперішнього часу.

Використання та формування минулих часів).
Використання та формування майбутніх часів).
Узгодження часів індикативу. План теперішнього часу.
Узгодження часів індикативу. План минулого часу.
Пасивний стан: утворення та вживання.
Теперішній час умовного способу. Утворення і вживання *Conditionnel présent*. Вживання *Conditionnel présent* для вираження припущення.
Утворення і вживання *Conditionnel passé*. Друга форма *Conditionnel passé*.
Суб'єктивний спосіб. Граматичне значення. Утворення теперішнього часу суб'єктивного способу. Граматичне значення *subjonctif présent*.
Вживання *subjonctif* у підрядних додаткових реченнях.
Вживання *subjonctif* у підрядних означальних реченнях
Вживання *subjonctif* у підрядних обставинних реченнях.
Вживання *subjonctif* в незалежних реченнях
Поповнення словникового складу за рахунок словотвору.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідною освітньою програмою та кваліфікацію бакалавра філології.

Для присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель французької мови» необхідно скласти Кваліфікаційний екзамен з французької мови не нижче 75 балів

Університет не має жодних зобов'язань щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти, які не виконали умови.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні кваліфікаційного екзамену, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Blondeau N. *Civilisation progressive de la francophonie : Livre Intermédiaire*. Paris: CLE International, 2016. 192 p.
2. Blondeau N. *Littérature progressive du français : niveau avancé / N. Blondeau, F. Allouache*. – Paris : CLE International, 2016. 160 p.
3. *Cours de grammaire française / sous la dir. de J. G. Tamine*. – Paris : Armand Colin, 2015. – 352 p.
4. Guțu A. *Théorie et pratique de la traduction: support didactique à l'intention des étudiants en filière traduction du cycle licence / A. Guțu ; Univ. Libre Int. de Moldova. Fac. Langues Etrangères. Dep. Philologie Fr. – Ch. : ULIM, 2007. – 173 p.*
5. Hébert L. *Introduction à l'analyse des textes littéraires / L. Hébert*. – Paris : Classiques Garnier, 2023. – 748 p.
6. LE FRANÇAIS. Навчальний посібник з французької мови для студентів вищих навчальних закладів / Укладач: В.Ю. Литвиненко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «ОМІДА», 2017. – 161 стор.
7. Margot, D. (2018). *Grammaire théorique et pratique de la langue française*. 3e édition. Tome 1. P.: Seuil.
8. Morochkina G. *La langue et la civilisation française à travers les siècles / G. Morochkina*. – Vinnitsia : Nova Knyha, 2011. – 320 p.
9. Steele R. *Civilisation progressive du Français*. Paris: CLE International, 2017. 208 p.